

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
«Регіоналістика»

Підготовки бакалавра
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
Освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Силабус розроблено на основі Стандарту вищої освіти України для *бакалаврів* спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Розробник: Коцан Наталія Несторівна

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій, протокол № 1 від 31.08.2021 р.

Завідувач кафедри:

проф. Коцан Н. Н.

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Регіоналістика
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій. Факультет міжнародних відносин
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	II семестр 2021-2022 н.р.
ВИКЛАДАЧ	Коцан Наталія Несторівна
КОНТАКТНІ ДАНІ	kotsan.natalia@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Доктор географічних наук, володіння українською та російською мовами. Наукові дослідження в сфері міжнародного туризму, методології регіональних досліджень; регіоналістики.
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	Лекції+семінари
КРЕДИТИ ECTS	4 (120 годин)
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Залік
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	Формою підсумкового семестрового контролю з даної дисципліни є залік, що складається в усній формі. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою навчальної дисципліни та отримав не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт. Оцінка та засвоєння курсу виставляються згідно шкали оцінювання.
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Оцінювання під час семінарських занять оцінювання здійснюється на основі того наскільки студент вміє самостійно проаналізувати і передати здобуті знання, перерахування інформації з листка забороняється. Посилання на використані матеріали та ресурси є обов'язковими, кожен студент несе особисту відповідальність за академічну доброчесність. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, семінарські заняття можуть бути відпрацьованими лише за умови наявності вагомих доказових причин відсутності студента. Дедлайн здачі ІНДЗ та пропущених семінарських занять (за умови вагомих доказових причин) до дня здачі іспиту. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Метою курсу є вивчення історії зародження і розвитку регіоналістики як наукової дисципліни; суть основних понять курсу; основні теорії розміщення продуктивних сил суспільства і регіонального розвитку; основні концепції просторового розвитку регіонів; закономірності, фактори і принципи розміщення продуктивних сил регіонів і регіонального розвитку; методи регіонального аналізу та регіональної діагностики; критерії і методи управління регіональним розвитком; зміст і цілі регіональної політики Завданнями курсу є аналізувати сучасні теорії розміщення виробництва і регіонального розвитку; виявляти фактори регіонального розвитку; застосовувати різноманітні методи регіонального аналізу; оцінювати рівень суспільно-політичного і соціально-економічного розвитку регіонів; вибирати пріоритети і оцінювати ефективність регіональної політики в країнах різних типів.

ОПИС КУРСУ
КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 13 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

No.	ТЕМА

1.	Регіоналістика як наукова дисципліна
2.	Регіон як суспільно-політична система й об'єкт господарювання та управління
3.	Теорії розміщення виробництва і регіонального розвитку
4.	Закономірності, принципи і фактори регіонального розвитку
5.	Стадійно-еволюційний підхід до регіонального розвитку
6.	Методи регіонального аналізу і діагностики
7.	Цілі, критерії і методи управління регіональним розвитком
8.	Моделювання регіональним розвитком
9.	Теоретичні основи регіональної політики
10.	Регіональна політика в розвинутих країнах світу
11.	Регіональна політика в постсоціалістичних країнах
12.	Регіональна політика в країнах, що розвиваються
13.	Регіональна політика в Україні і проблеми розвитку регіонів держави

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1.	Булатова О. Інтеграційні процеси та глобальні регіони [Текст] / Олена Булатова, Юрій Чентуков, Ілля Чентуков // Журнал європейської економіки, 2018. Т. 17, № 3. С. 297-309.
2.	Бутько М. Регіональна економіка в модернізаційному форматі. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 432 с.
3.	Державна служба статистики. URL: www.ukrstat.gov.ua .
4.	Європейська регіональна політика: підручник / за ред. Крисоватого А. та Ліщинського І. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 236 с.
5.	Коцан Н., Гурський Т. Процес регіоналізації у Великій Британії <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i> , 2020. №1(7). С. 132–138. DOI: https://doi.org/10.29038/2524-2679-2020-01-132-137 .
6.	Кузь О. М. «Європа регіонів» як ідентичнісний проект. Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2019. С. 149–165.
7.	Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрями удосконалення / наук. ред. С. Л. Шульц. Львів, 2018. 205 с. URL: http://ird.gov.ua/irdp/p20180102.pdf
8.	Навчальний посібник з дисципліни «Регіональна економіка» для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання // Гусєва О.Ю, Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Київ, ДУТ, 2018. 55 с.
9.	Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції : монографія / авт. кол. : С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович, О. Г. Пухкал та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2017. 248 с.
10.	Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 372 с.

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

Компетенції	Ефекти	Відповідний код критерію
Загальні	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 3

	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 4
	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 7
	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК 8
	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК 10
	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 12
Вміння	Ефекти	Відповідний код критерію
	Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	СК 1
	Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.	СК 2
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.	СК 4
	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.	СК 9
Знання	Ефекти	Відповідний код критерію
	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин	РН 1
	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	РН 2
	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	РН 6
	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації	РН 9
	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	РН 13

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 30 годин роботи студента)	4 кредитів ECTS
Загальне навантаження (годин)	120 годин
Лекції	30 годин
Практичні заняття	22 годин
Консультації	8 годин
Елементи роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	10
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	10
збір даних	10
аналіз та інтерпретація даних	10
виконання доручень та виконання домашніх завдань	5
групова робота поза класом	5
підготовка та написання МКР	10
Загальна кількість годин	60